

Polska – Ukraina

nawiązanie partnerskiej współpracy między szkołami :

Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Pruszkowie

ul. Gomulińskiego 2

Ogólnokształcąca Szkoła nr 5 w Zdołbunowie

ul. Adama Mickiewicza 36

W dniach 19.09 – 22.09.2010r. grupa osiemnastu uczniów Z S T i O w Pruszkowie, Dyrektor Z S T i O w Pruszkowie – mgr inż. Wanda Kurek oraz nauczyciele: Natalia Bocheńska, Bożeny Kępkowska przebywali w Zdołbunowie na Ukrainie w celu nawiązania współpracy ze Szkołą Ogólnokształcąca nr 5.

Pomysł nawiązania współpracy z jedną ze szkół w Zdołbunowie narodził się w połowie 2009r. Nauczycielka języka rosyjskiego – Natalia Bocheńska pomogła Samorządowi Uczniowskiemu znaleźć odpowiednią szkołę na Ukrainie. Wybrany został Zdołbunów, który przed drugą wojną światową należał do Polski. Wybór został zaakceptowany przez uczniów i dyrekcję szkoły. Pruszkowiaczy rozpoczęli przygotowania do pierwszego spotkania: przede wszystkim gromadzili środki finansowe na wyjazd. Młodzież pracowała w delikatesach „Dragon”, szukała sponsorów. Pozytywnie odpowiedziała na jej prośbę firma „Kabex” z Nadarzynia i przeznaczyła na ten cel 2000zł.

Równocześnie uczniowie poznawali historię Ukrainy - szczególnie Wołynia i Zdołbunowa , interesowali się życiem i działalnością mieszkających tam Polaków.

Zdołbunów - miasto w zachodniej części Ukrainy (obwód rówieński), stolica rejonu, leży nad niewielką rzeczką Ustią, dopływem Horyni. Liczy 24,6 tys. mieszkańców. Pierwsza wzmianka historyczna pojawiła się w 1497r. za panowania króla Jana Olbrachta, gdy jego brat- wielki książę litewski Aleksander Jagiellończyk nadał Zdołbunów w powiatach łuckim i krzemienieckim księciu Konstantemu Ostrogskiemu. W 1569r. teren ten włączony został do Korony a po drugim rozbiorze w 1793r. znalazł się ponownie w zaborze rosyjskim. W pierwszej połowie XIX wieku miejscowość była wioską należącą do rodziny Dubieńskich, później książąt Lubomirskich. W 1870r. przez wieś przeprowadzono linię kolejową, a w ślad za nią wybudowano osadę dla kolejarzy. Prawa miejskie Zdołbunów otrzymał dopiero

w 1903r. W II RP w 1924r. miejscowość awansowała do rangi miasta powiatowego i dzięki kolei szybko rozwijała się.

Polacy byli tu liczną grupą narodowościową (obok Żydów, Czechów, Ukraińców). Istniała parafia katolicka, w latach 30 wybudowano nowy kościół (istniejący do dziś), a w 1914r. powstały drużyny harcerskie. Między wrześniem 1939 a czerwcem 1941 miasto znalazło się pod okupacją radziecką, następnie pod okupacją niemiecką, a w lutym 1944r. ponownie zajęła je Armia Czerwona. W latach 1945-1991 Zdołbunów należał do Ukraińskiej SRR, od 1991r. znajduje się w granicach Ukrainy.

W 1922r. w Zdołbunowie urodził się wybitny współczesny malarz i grafik związany od lat czterdziestych XX wieku z Łodzią - Stanisław Fijałkowski, stąd pochodzi znana piosenkarka Teresa Tutinas.

Współczesny Zdołbunów jest ważnym węzłem kolejowym na Wołyniu. Tory kolejowe podzieliły miasto na dwie części. Jest to pewnego rodzaju analogia do Pruszkowa, który swój rozwój od 1845r. zawdzięcza przeprowadzonej warszawsko-wiedeńskiej kolei żelaznej, która podzieliła miasto na starszą część zbikowską i młodszą pruszkowską.

Szkoła Ogólnokształcąca nr 5 w Zdołbunowie to jedenastolatka. Początki jej sięgają 1882 roku. Powstała w związku z rozwojem węzła kolejowego. W okresie międzywojennym mieściło się tu Polskie Gimnazjum im. Adama Mickiewicza.

19 września 2010r. wyjechaliśmy z Pruszkowa wcześniej rano. Przekroczyliśmy granicę w Dorohusku bez większych problemów. Dojechaliśmy na miejsce o godzinie 21:00. W Zdołbunowie czekała na nas dyrekcja szkoły, rodzice i uczniowie. Młodzież ukraińska zabrała nas do swoich domów na nocleg. Opiekunowie polskiej grupy zostali zaproszeni do szkoły na kolację. Byliśmy mile zaskoczeni sprawną organizacją, niezwykłą gościnnością i serdecznością. Nie potrzeba było tłumacza, komunikacja w obie strony była bardzo dobra.

Następnego dnia o godzinie 9:00 na terenie szkoły odbyło się spotkanie z młodzieżą, nauczycielami, dyrekcją i władzami rejonu zdołbunowskiego. Strona Ukraińska przygotowała część oficjalną – byli zaproszeni goście; Wicekonsul Polski z Łucka – **Pani Karolina Gołubiewska**. Grupa polska przywoziła do Zdołbunowa 16 kompletów strojów sportowych dla drużyny piłki nożnej oraz drobny sprzęt komputerowy dla tamtejszych pracowni informatycznych w postaci pendrivów, myszek i podkładek, a także innych akcesoriów. Dyrektor Z S T i O w Pruszkowie **Pani Wanda Kurek** przekazała na ręce dyrekcji szkoły,

władz Zdołbunowa i pani wicekonsul wydawnictwa albumowe dotyczące miasta i powiatu pruszkowskiego oraz albumy ukazujące kulturę i przyrodę Polski.

Po odegraniu hymnów państwowych Polski i Ukrainy oraz okolicznościowych przemówieniach wszyscy uczestnicy spotkania zostali zaproszeni na degustację potraw kuchni ukraińskiej, pokaz rękodzieła ludowego i zwiedzanie szkoły.

W celu lepszego wzajemnego poznania się i przełamania barier językowych odbyły się krótkie zajęcia warsztatowe grupy pruszkowskiej z młodzieżą ukraińską, przeprowadzone przez pedagoga i psychologa ukraińskiej szkoły.

21 września (wtorek) grupa polska udała się na wycieczkę po Wołyniu, zwiedziliśmy Poczajów i Krzemieniec. Przejeżdżając przez Dubno pan Aleksander – zdołbunowski harcmistrz, który był naszym przewodnikiem, wskazywał z okien autokaru na polskie ślady (m. in. Pałac Lubomirskich, koszary). Po dwóch godzinach dotarliśmy do Poczajowa, wywarł on na nas duże wrażenie. Złote kopuły grekokatolickiego sanktuarium widoczne były z odległości 17 kilometrów. Poczajów położony na wzgórzu, pięknie odnowiony, ściąga od czasów wczesnego średniowiecza tysiące pielgrzymów (często porównywany jest pod względem znaczenia dla prawosławia z Klasztorem Jasnogórskim w Częstochowie). Przed monastylem w licznych uliczkach pełnych straganów sprzedawcy oferują dewocjalia, chusty, apaszki, szale. Aby wejść na teren monastyru, zgodnie z wielowiekową grekokatolicką tradycją kobiety muszą mieć nakrycie głowy oraz spódnicę. Nasza żeńska część wycieczki również spełniła ten wymóg i kupiła lub wypożyczyła apaszki i spódnicę w przyklasztornym punkcie przed głównym wejściem.

Z Poczajowa pojechaliśmy do Krzemieńca - miejscowości związanej z Juliuszem Słowackim. Tu zwiedziliśmy piękne Muzeum Juliusza Słowackiego. W muzeum znajduje się siedem sal, każda z nich przedstawia kolejny etap życia słynnego poety i jego rodziny. Zachowało się tu oryginalne wyposażenie (meble, portrety, obrazy, książki). W ogrodzie przed Muzeum przy pomniku wieszczą grupa zapaliła znicze i zrobiła pamiątkowe zdjęcia. Następnie poszliśmy do Liceum Krzemienieckiego i kościoła polskiego. Podziwialiśmy ruiny zamku leżącego na górze Bony, zniszczonego w okresie wojen kozackich.

Wieczorem po kolacji, odbyło się ognisko pożegnalne, przygotowane przez dyrekcję i młodzież zdołbunowskiej szkoły. Nieoczekiwanie przybyła także duża grupa okolicznych mieszkańców, których zwabiły polskie i ukraińskie piosenki biesiadne.

Ostatni dzień pobytu upłynął na podpisaniu umowy o wzajemnej współpracy w dziedzinie oświaty dotyczącej wymiany doświadczeń w organizacji i zarządzaniu szkołami, rozwoju kontaktów między uczniami, nauczycielami, rodzinami z Polski i Ukrainy oraz poznawaniu kultury i tradycji obu krajów.

Późnym wieczorem szczęśliwie wróciliśmy do Pruszkowa.

Przyjazd młodzieży ukraińskiej do Pruszkowa planowany jest na koniec marca 2011r.